

Sprawozdanie z laboratorium Inteligentne Metody Optymalizacji

Autorzy: Jakub Gołąb, Mariusz Hybiak

Wprowadzenie

Celem zadania było zaimplementowanie trzech heurystyk rozwiązujących zmodyfikowany problem komiwojagera. Następnie rozwiązania były oceniane na podstawie instancji z biblioteki TSPLib.

Algorytmy

Heurystyka najbliższego sąsiada (nearest neighbour)

```
Funkcja nearest_neighbour(macierz_odległości):
    dim := Rozmiar(macierz_odległości)
    cykl1 := Pusta lista
    cykl2 := Pusta lista
    odwiedzone := Tablica o rozmiarze dim, zainicjowana wartościami false

    losowy_indeks := Wybierz_losowy_nieodwiedzony_wierzcholek()
    cykl1.dodaj_element(losowy_indeks)
    odwiedzone[losowy_indeks] := true

    najbliższy_sasiad := Wybierz_najbliższego_sasiada(macierz_odległości,
losowy_indeks, odwiedzone)
    cykl1.dodaj_element(najbliższy_sasiad)
    odwiedzone[najbliższy_sasiad] := true

    losowy_indeks2 := Wybierz_losowy_nieodwiedzony_wierzcholek()
    cykl2.dodaj_element(losowy_indeks2)
    odwiedzone[losowy_indeks2] := true

    najbliższy_sasiad2 := Wybierz_najbliższego_sasiada(macierz_odległości,
losowy_indeks2, odwiedzone)
    cykl2.dodaj_element(najbliższy_sasiad2)
    odwiedzone[najbliższy_sasiad2] := true

    Dopóki nie odwiedzone wszystkich wierzchołków:
        min_odleglosc := MAX_INT
        index_min_odleglosci := -1
        wierzcholek_min_odleglosci := -1

        Dla każdego wierzchołka i w macierz_odległości:
            Jeżeli i nie jest odwiedzony i odległość od bieżącego wierzchołka jest
            mniejsza niż min_odleglosc:
                min_odleglosc := odległość od bieżącego wierzchołka
                index_min_odleglosci := i
                wierzcholek_min_odleglosci := wierzchołek
```

```

Dodaj wierzchołek_min_odleglosci do cyklu 1
odwiedzone[wierzcholek_min_odleglosci] := true

Zresetuj min_odleglosc, index_min_odleglosci i wierzcholek_min_odleglosci

Dla każdego wierzchołka i w macierz_odległości:
    Jeżeli i nie jest odwiedzony i odległość od bieżącego wierzchołka jest
mniejsza niż min_odleglosc:
        min_odleglosc := odległość od bieżącego wierzchołka
        index_min_odleglosci := i
        wierzcholek_min_odleglosci := wierzchołek

Dodaj wierzchołek_min_odleglosci do cyklu 2
odwiedzone[wierzcholek_min_odleglosci] := true

Zwiększ każdy element w cyklu o 1, aby dopasować identyfikator wierzchołka

Zwróć parę (cykl1, cykl2)

```

Metoda rozbudowy cyklu (greedy cycle)

```

Funkcja greedy_cycle(macierz_odległości):
    dim := Rozmiar(macierz_odległości)
    cykl1 := Pusta lista
    cykl2 := Pusta lista
    odwiedzone := Tablica o rozmiarze dim, zainicjowana wartościami false

    losowy_indeks := Wybierz_losowy_nieodwiedzony_wierzcholek()
    najblizszy_sasiad := Wybierz_najblizszego_sasiada(macierz_odległości,
losowy_indeks, odwiedzone)

    cykl1.dodaj_element(losowy_indeks)
    cykl1.dodaj_element(najblizszy_sasiad)
    odwiedzone[losowy_indeks] := true
    odwiedzone[najblizszy_sasiad] := true

    losowy_indeks2 := Wybierz_losowy_nieodwiedzony_wierzcholek()
    najblizszy_sasiad2 := Wybierz_najblizszego_sasiada(macierz_odległości,
losowy_indeks2, odwiedzone)

    cykl2.dodaj_element(losowy_indeks2)
    cykl2.dodaj_element(najblizszy_sasiad2)
    odwiedzone[losowy_indeks2] := true
    odwiedzone[najblizszy_sasiad2] := true

    Dopóki nie odwiedzone wszystkich wierzchołków:
        min_odleglosc := MAX_INT
        index_min_odleglosci := -1
        wierzcholek_min_odleglosci := -1

```

```

Dla każdego wierzchołka i w macierz_odległości:
  Jeżeli i nie jest odwiedzony:
    Dla każdej krawędzi w cyklu 1:
      Oblicz odległość, gdyby i został wstawiony w tej pozycji
      Jeżeli jest mniejsza niż min_odleglosc:
        Zaktualizuj min_odleglosc, index_min_odleglosci i
wierzcholek_min_odleglosci

Dodaj wierzcholek_min_odleglosci do cyklu 1
odwiedzone[wierzcholek_min_odleglosci] := true

Zresetuj min_odleglosc, index_min_odleglosci i wierzcholek_min_odleglosci

Dla każdego wierzchołka i w macierz_odległości:
  Jeżeli i nie jest odwiedzony:
    Dla każdej krawędzi w cyklu 2:
      Oblicz odległość, gdyby i został wstawiony w tej pozycji
      Jeżeli jest mniejsza niż min_odleglosc:
        Zaktualizuj min_odleglosc, index_min_odleglosci i
wierzcholek_min_odleglosci

Dodaj wierzcholek_min_odleglosci do cyklu 2
odwiedzone[wierzcholek_min_odleglosci] := true

Zwiększ każdy element w cyklu o 1, aby dopasować identyfikator wierzchołka

Zwróć parę (cykl1, cykl2)

```

Heurystyki zachłanne oparte na żalu (regret heuristics)

```

Funkcja regret_heuristic(macierz_odległości, k=2):
  dim := Rozmiar(macierz_odległości)
  start1 := Wybierz_losowy_nieodwiedzony_wierzcholek()
  start2 := Wybierz_losowy_nieodwiedzony_wierzcholek()

  unvisited_cities := Zbiór_wszystkich_miast_poza_start1_i_start2

  cykl1 := [start1, start1]
  total_length1 := 0

  cykl2 := [start2, start2]
  total_length2 := 0

  Dopóki cykl1 nie ma rozmiaru dim/2:
    regrets := Pusta_lista
    Dla każdego miasta w unvisited_cities:
      insertion_data := Pusta_lista
      Dla każdej pozycji i w cyklu1:
        Oblicz długość cyklu po wstawieniu miasta w pozycję i
        Dodaj parę (długość, i) do insertion_data
      Posortuj insertion_data rosnąco według długości

```

```

        Jeżeli insertion_data ma co najmniej k elementów:
            regret := długość ostatniego elementu - długość pierwszego
elementu
            best_length := długość pierwszego elementu
            best_i := pozycja pierwszego elementu
        W przeciwnym razie:
            regret := -długość pierwszego elementu
            best_length := długość pierwszego elementu
            best_i := pozycja pierwszego elementu
        Dodaj (regret, miasto, best_i, best_length) do regrets
max_regret := Maksymalny element z regrets
best_city := miasto z max_regret
best_i := pozycja z max_regret
total_length1 := długość cyklu po wstawieniu best_city w pozycję best_i
Dodaj best_city do cyklu1
Usuń best_city z unvisited_cities

Dopóki unvisited_cities nie jest pusty:
    regrets := Pusta lista
    Dla każdego miasta w unvisited_cities:
        insertion_data := Pusta lista
        Dla każdej pozycji i w cyklu2:
            Oblicz długość cyklu po wstawieniu miasta w pozycję i
            Dodaj parę (długość, i) do insertion_data
        Posortuj insertion_data rosnąco według długości
        Jeżeli insertion_data ma co najmniej k elementów:
            regret := długość ostatniego elementu - długość pierwszego
elementu
            best_length := długość pierwszego elementu
            best_i := pozycja pierwszego elementu
        W przeciwnym razie:
            regret := -długość pierwszego elementu
            best_length := długość pierwszego elementu
            best_i := pozycja pierwszego elementu
        Dodaj (regret, miasto, best_i, best_length) do regrets
max_regret := Maksymalny element z regrets
best_city := miasto z max_regret
best_i := pozycja z max_regret
total_length2 := długość cyklu po wstawieniu best_city w pozycję best_i
Dodaj best_city do cyklu2
Usuń best_city z unvisited_cities

Zwiększ każdy element w cyklach o 1, aby dopasować identyfikator wierzchołka

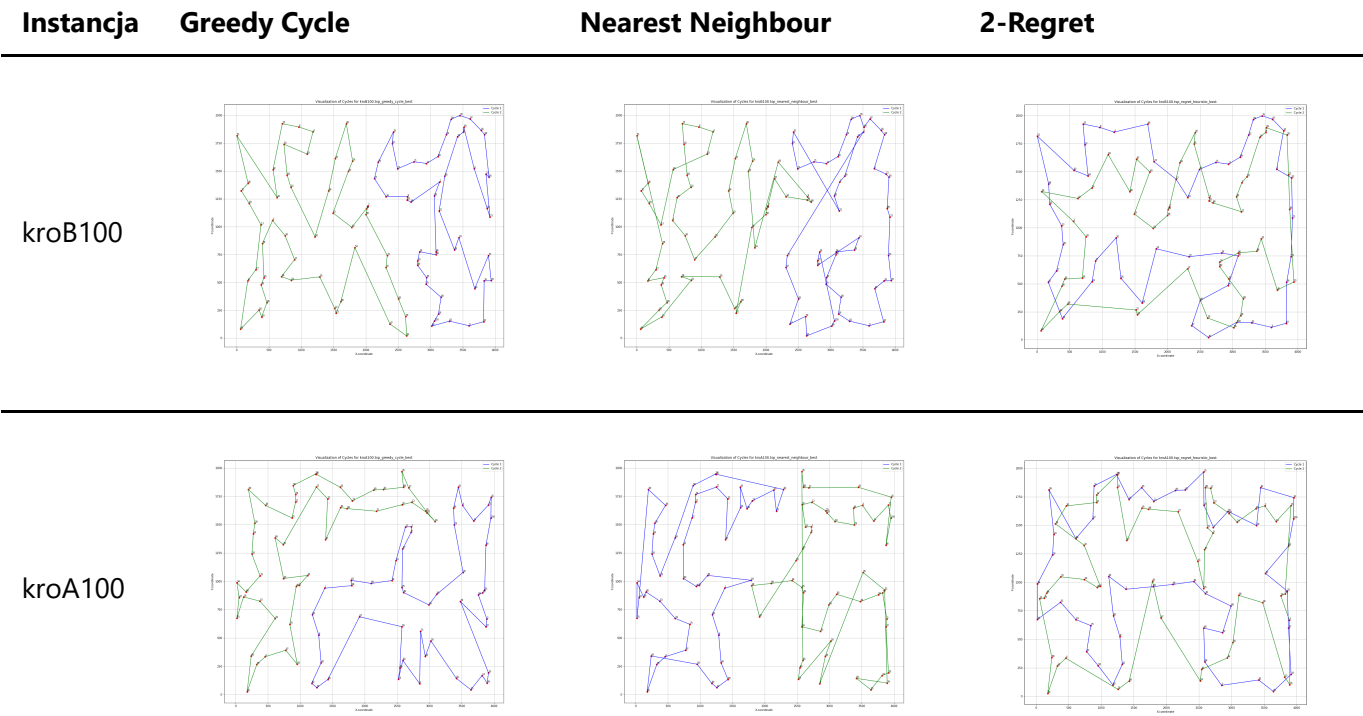
Zwróć parę (cykl1, cykl2)
```

Wyniki eksperymentu obliczeniowego

Instancja	Metoda	Średnia (min – max) [jednostki odległości]
kroA100.tsp	Greedy Cycle	28824.80 (25716 – 30605)

Instancja	Metoda	Średnia (min – max) [jednostki odległości]
kroA100.tsp	Nearest Neighbour	32583.53 (29394 – 36018)
kroA100.tsp	2-Regret	32670.93 (31607 – 34234)
kroB100.tsp	Greedy Cycle	28516.11 (25625 – 33105)
kroB100.tsp	Nearest Neighbour	32246.61 (27886 – 35334)
kroB100.tsp	2-Regret	31875.11 (30616 – 33923)

Wizualizacje najlepszych rozwiązań

Pomiary czasu

Instancja	Metoda	Średnia (min – max) [mikrosekundy]
kroA100	Greedy Cycle	1661.9 (1505 – 2279)
kroA100	Nearest Neighbour	7428.58 (6909 – 21053)
kroA100	2-Regret	35047.51 (32536 – 41120)
kroB100	Greedy Cycle	1668.07 (1503 – 2477)
kroB100	Nearest Neighbour	7293.5 (6899 – 12841)
kroB100	2-Regret	34894.93 (32749 – 46418)

Wnioski

- Metoda Greedy Cycle okazuje się być najbardziej efektywna pod względem średniej sumy długości cykli w porównaniu do dwóch pozostałych metod dla obu instancji problemu.
- Największy zakres wahań (różnica między wartością maksymalną a minimalną) obserwujemy dla metody Nearest Neighbour, co może wskazywać na większą wrażliwość tej metody na specyficzne rozkłady punktów w instancjach problemu. Może to prowadzić do generowania zarówno bardzo dobrych, jak i znacznie słabszych rozwiązań w zależności od konkretnego przypadku.
- Metoda Regret Heuristic prezentuje relatywnie wysokie średnie wartości sumy długości, zbliżone do Nearest Neighbour, jednak z mniejszym zakresem wahań. Jest bardziej stabilna.
- W zależności od sposobu implementacji zmodyfikowanego problemu (czy najpierw konstruowany jest pierwszy cykl, a potem drugi, czy punkty są dodawane na zmianę) cykle mogą się nie przecinać lub "przeplatać". Średnio jednak długości tras są podobne.
- Wykonanie metody Greedy Cycle jest znacząco szybsze w porównaniu do dwóch pozostałych metod (Nearest Neighbour i Regret Heuristic) dla obu instancji problemu. Średnie czasy wykonania dla tej metody są bardzo zbliżone między instancjami, co wskazuje na jej stabilność w różnych środowiskach.

Kod Programu

Kod programu znajduje się pod [tym linkiem](#) w pliku cpp.